

tiden har man, efter at Statstilskuddet var givet, og Jærnbanen bygget, ladet Staten overtage Banen, og endelig har man til andre Tider slet ikke villet give noget Tilskud. Man har forhandlet Nar efter Nar, men det er ikke blevet til noget, og den belejlige Tid før de vedkommende Privat anlæg er gaaet tabt, saa at de slet ikke ere komne til Udførelse. Over for denne Bakken og Usikkerhed, det Tidsspilde, der har været ved de mange Forhandlinger, er det vel, at man efterhaanden er kommen til den Erkendelse, at det bedste vilde være, at man fik nogle almindelige Regler for private Baneanlæg i det hele. Det er disse almindelige Regler, som nu foreligge her til Behandling. Der er jo i disse almindelige Regler i det andet Ting gjort væsentlige Forandringer, Forandringer, som jeg fra mit Standpunkt i alt Fald i alt væsentligt kan tiltræde. Jeg synes saaledes, at det er meget naturligt, at man giver Begrænsningen ind til 1ste Oktober 1895. Synes man om disse Regler, kan man jo altid forlænge Lovens Varighed. Man har paa en Maade, om jeg maa bruge det Udtryk, ogsaa begrænset Forslaget i Nummeret, idet man har indskrænket Forslaget til to Millioner Kroner. Deraf følger, at kun et vist Antal Baner kunne bygges. Ogsaa denne Indskrænkning synes mig meget rimelig, thi synes man om Reglerne, saa kan der ogsaa der gives ny Bevillinger, og disse ny Bevillinger kunne endogsaa gives paa Jærnslovene, saa at man ikke af den Grund behøver paa ny at behandle denne Sag, naar man ellers er tilfreds med Reglerne. At Vaaneparagraffen er udstedt, synes jeg selvfølgelig ogsaa fra mit Standpunkt godt om, idet jeg ganske deler den Opfattelse, at i alt Fald naar der er Tale om saadanne smaa Beløb, gaar det Statskassen ikke saa nær paa, at man behøver at optage Vaan i den Anledning. Jeg kan i øvrigt henholde mig til, hvad der om Vaaneparagraffen er fremsat gentagne Gange af mine Meningsfæller, og jeg skal ikke her paa ny komme ind paa det. Det forekommer mig da heller ikke, at en Vaaneparagraf egentlig har hjemme i en saadan almindelig Lov som denne, hvad man saa end ellers kan mene om den. For Resten skal jeg for at undgaa enhver Misforstaaelse udtale, at jeg ikke kan være med til en Vaaneparagraf.

Der er dernæst andre Forandringer, som for Resten den ærede Minister har henledet Opmærksomheden paa, der maaske for saa vidt endogsaa ere mere indgribende. Der er den Forandring, der er foretaget i Henseende til Tilskuddet, at det er sørgøet fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{2}{5}$, dog saaledes, at Ekspropriationen ikke er

medregnet, hvilket den blev efter Ministerens Forslag. Paa dette Punkt foretrækker jeg ubetinget Folketingets Affattelse. Tilskuddet bliver lidt bedre, lidt højere, og det vil ogsaa faa bedre komme de daarlige Egne til Gode, idet Ekspropriationsudgifterne der ere mindre, hvortilmod Anlægsudgifterne i og for sig ere de samme. De ville under alle Omstændigheder faa nok saa stort Tilskud, som der vil blive givet efter de $\frac{2}{5}$, som her er foreslaet, og det vil særlig for de daarlige Egne være forholdsvis mere. — Jeg har heller ikke noget imod, at man i § 2, Vitra 6., i Stedet for, at der i Regeringsforslaget stod, at der skulde stilles betryggende Sikkerhed for Banens fortsatte uforstyrrede Drift efter dens Udførelse, har bestemt, at Betyggelsen skal tilvejebringes ved at oprette en Reservefond, som skal naa en vis bestemt Størrelse, inden der maa gives noget til Banens Koncessionshavere. Jeg fortaar dette saaledes, at naar der udstedes Præferenceaktier, regnes Renten deraf med i Driftsomkostningerne; thi ellers vil det være umuligt at faa Præferenceaktier, naar der forinden skal henlægges til denne Reservefond. Den Forandring synes jeg altsaa ganske godt om. — Hvad angaar den Betyggelse, man i § 3, som er indsat i Folketinget, har søgt, for at Indenrigsministeren ikke skal gaa for vidt med Koncessioner, idet alle de interesserede i Sagen, Amtet, Købstæderne og Sogneraadene, skulle være enige derom, saaledes at naar en af dem erklærer, at det vil være et ubilligt Indgreb i bestaaende Forhold, skal der ikke kunne gives Koncession, vil denne Bestemmelse maaske nok kunne føre til, at Indenrigsministeren overhovedet ikke kommer til at give Koncessioner eller i alt Fald ikke kommer til at give ret mange Koncessioner efter denne Lov. Jeg tror, at jeg vil ikke sige ikke en eneste, men næppe ret mange af de private Jærnbaner, vi have faaet, vilde være komne, naar en saadan Bestemmelse havde været gældende; de vilde ikke være komne i Henshold til en saadan Lov, men en anden Ting er det jo, at de kunde være komne efter andre Love. Jeg kan forstyre, at Horsens-Tørringbanen og Vejle-Givebanen ikke vare komne, thi der mener man fra mange Sider, at der er gjort Indgreb, og det samme gælder om Molbøbanen og Hads Herredsbanen; alle Vegne der vilde der have været Kommuner, som mente, at der gjordes Indgreb i deres velerhvervede Rettigheder. Man kunde sige, at saa vil Loven være overflødig, naar den ikke kan benyttes. Den Slutning kan jeg dog ikke anerkende for berettiget. Naar alt i øvrigt er i Orden, vil Loven nemlig have deklaratorisk Betydning for de vedkommende,